

Pracovník ledvické úpravný Jan Matěják rád maluje

Teplicko /ROZHOVOR/ - Celoživotním koníčkem Jana Matějáka, strojního specialisty ledvické úpravný, je malování obrazů. Většinu volného času věnuje klasické vrstvené olejomalbě. Do brilantnosti zvládnutou technikou podobnou dílům starých holandských mistrů dává svým zátiším téměř reálnou podobu. I když je výtvarným samoukem a neabsolvoval uměleckou školu, díky projevenému talentu byl osloven pražským Art Institutem k lektorské činnosti ve workshopech klasické lavírované olejomalby.

[Více >](#)

Pracovník ledvické úpravný Jan Matěják rád maluje Autor: T. Vrba

Od kdy se věnujete malířské tvorbě?

Odmalička jsem rád maloval. Ve třinácti letech mě zaujaly a ovlivnily obrázky v dobrodružných knihách od Zdeňka Buriana. Tužkou jsem pečlivě překresloval jeho dokonalé ilustrace. Zájem o kreslení mě nepřesl ani v pubertě. Svůj první olej jsem namaloval v osmnácti letech. Tehdy už jsem začínal shánět knihy o technice malování, o tom jak malovat oleje, jak ztvárnit zátiší... Jako samouk jsem si z odborné literatury postupně osvojil teoretické základy olejomalby. Později, díky nástupu internetu a informačních technologií jsem získával další cenné informace. Užitečná pro mě byla především instruktážní art videa z tvorby výtvarných škol nebo malířů z celého světa.

25.3.2016

Kdo vás kromě Zdeňka Buriana dále inspiroval?

Jednoznačně holandské mistři 17. a 18. století. Mezi mé největší oblíbence patří Jan van Huysum, Abraham Mignon, Jan Davidsz de Heem a samozřejmě Jan Vermeer. S dílem starých mistrů se rád seznamuji v nejrůznějších galeriích. Několikrát jsem si prohlédl expozici pražské Národní galerie a Drážďanskou galerii. Nejvíc mě ale pochopitelně zaujalo Rijksmuseum nizozemské národní muzeum v Amsterdamu. Původně vlámské technice lavírované vrstvené olejomalby se věnuje i dnes řada umělců. Ze současné generace mě nejvíce oslovují práce Alexeje Antonova, Davida Graye a Katherine Stone, kteří se zaměřují na realistické zátiší a portréty.

Vaše malby vypadají technicky dokonale, je vůbec možné se ještě dále zlepšovat?

Určitě. Je to jen otázka možností a hlavně času. Mám pocit, že čím více se malířství věnuji a studuji techniky malby, zjišťuji, že toho stále znám málo. Rád bych se časem pustil do figurální malby, krajin a dělal více portrétů. To zabere ale mnohem více volného času.

Proto se zatím věnuji převážně zátiším a menším plochám. Zastávám názor, že je lepší dělat věci s maximálním nasazením. Víím, že na velkoformátové práce bych určitě neměl tolik času, kolik bych potřeboval. Kromě práce v naší ledvické úpravně se samozřejmě snažím věnovat rodině a péči o dům.

Můžete přiblížit techniku vrstvené olejomalby?

Podstatou je kladení systémů podmaleb a barevných vrstev a lazur olejových barev přes sebe. Nanášení jednotlivých vrstev malby přes sebe způsobuje, že mezi sebou prosvítají a tím vytvářejí barevné efekty, kterých nelze docílit jinou technikou. Maluji na dřevěné desky, plátno nebo moderní kompozitní materiál tvořený hliníkovou deskou s polykarbonátovým jádrem. Používám speciální ručně vyráběné olejové barvy.

Také ředidla, štětce a gely vybírám od renomovaných světových dodavatelů. Vzhledem k časové náročnosti, kdy jeden obraz tvořím zhruba padesát hodin, volím nejčastěji maximální rozměr 80 x 60 cm. Dokončení díla ovlivňuje také dlouhá doba zasychání jednotlivých vrstev, proto je obvyklé, že pracuji souběžně na několika obrazech. Ročně dokončím deset obrazů.

Kde se může veřejnost seznámit s vaší tvorbou?

Před dvěma roky jsem měl výstavu v galerii oseckého kláštera, která byla relativně slušně navštěvovaná. Dostal jsem nabídku výstavu zopakovat, ale nechci prezentovat stejné věci, proto počítám, že možná příští rok. To už bych mohl mít dostatek nových věcí. Reprezentativní průřez mojí tvorbou můžete najít na mých webových stránkách www.matejakart.com.

Věnujete se také lektorské činnosti. Jak jste se k pedagogické činnosti dostal?

Vlastně náhodu. Před časem po prohlédnutí mých prací mě oslovil akademický malíř Tomáš Kubík. Začal jsem tedy vyučovat kurzy klasické vrstvené olejomalby v jeho výtvarné škole. Aktuálně spolupracuji s pražským Art institutem. Na víkendových workshopech se setkávám s lidmi, kteří mají podobné zájmy jako já. Protože jsem sám samouk a vím, jak je těžké shánět studijní materiály, těší mě, že mohu někomu pomoci a předat zkušenosti.

Podle všeobecné představy je malíř rozevlátým, spíše nepraktickým bohémem. Vy ale tak nepůsobíte.

Jsem realista a stojím nohama na zemi. Jsem rád, že mám dobré a stabilní zaměstnání. K úpravě mám úzký vztah. Od jejího vzniku v roce 1964 tady pracoval můj děda. Otec se pak řadu let staral o strojní údržbu. Když jsem jako zámečnický v roce 1995 nastoupil do úpravny, byl jsem už třetí generací Matějáků, která svoji profesi napořád spojila s ledvickou úpravnou. Velmi si vážím toho, že jsem si při zaměstnání mohl rozšířit vzdělání a v roce 2007 absolvoval Fakultu strojírenské technologie na UJEP v Ústí nad Labem. Malování je tedy mým opravdu velkým koníčkem, nikoliv profesí.

Tomáš Vrba

Autor: Redakce